

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ВОЛОНТЕРАСТВА В УКРАЇНІ

Дремлюга Олександра

Актуальність теми зумовлена необхідністю розуміння неоднорідних, суперечливих соціальних процесів і потребою вдосконалення керування різноманітних спільнот, соціальних груп. Одним із таких соціальних феноменів, який швидко набирає оберти та розповсюджується прийнято вважати волонтерство. Проблема волонтерства, доброчинної діяльності та милосердя посідає значне місце у сучасних наукових дослідженнях

Мета тези, спираючись на науково-педагогічну літературу, висвітлити поняття волонтерської допомоги та становлення і розвиток волонтерства у сучасному суспільстві.

Нині «феномен волонтерства» трактується: як форма громадянської участі в суспільно корисних справах, спосіб колективної взаємодії й ефективний механізм вирішення актуальних соціально-педагогічних проблем; як діяльність, яка є непримусовою; ґрунтується на прагненні допомогти; як справа, зроблена без попередньої думки про фінансову винагороду; як робота, а не гра; як добровільний вибір діяльності, який відображає особисті погляди й позиції; активна участь громадянина в суспільному житті, що виражається зазвичай у спільній діяльності в межах різних асоціацій, сприяє покращенню якості життя; як національна ідея – ідея милосердя та доброчинності, ресурс філантропії – людинолюбства, добродійності, благодійної діяльності, соціальної підтримки, заступництва й захисту знедолених громадян через милосердя [1, с. 75].

Відповідно до положень закону визначено наступні поняття:

«Волонтер» – фізична особа, яка добровільно здійснює соціально спрямовану неприбуткову діяльність шляхом надання волонтерської допомоги.

«Волонтерська допомога» – роботи та послуги, що безоплатно виконуються та надаються волонтерами і волонтерськими організаціями шляхом надання

волонтерської допомоги.

Волонтерська діяльність є формою благодійництва та добровільною, соціально спрямованою, неприбутковою діяльністю, що здійснюється волонтерами шляхом надання волонтерської допомоги [4].

Волонтерський рух для молодих людей є невичерпним джерелом надбання громадянської освіти, можливості вчитися та сприяти розвитку солідарності у країні, можливості реалізувати себе у служінні суспільству, а для старшого покоління можливістю допомогти і окремій людині, і суспільству в цілому.

Становлення волонтерського руху в Україні відбувається сьогодні за такими напрямками [2, с. 13-14]:

1. Традиційний для багатьох країн західного світу обмін групами молодих добровольців, які мають на меті транслювання власної культури (історії, традицій, мови, досвіду з певних видів професійної та суспільної діяльності людини) та засвоєння аналогічно культури тієї країни, до якої за домовленістю виїжджає на певний час волонтер; надання молоді можливості навчатися і розвивати різні лінії взаємозв'язку, а також служити суспільству..

2. Добровільна безкоштовна робота волонтерів у громадських та некомерційних організаціях, яка має на меті допомогу будь-яким категоріям населення у будь-яких видах діяльності, навчанні, потенціальному розвитку.

Добровільна систематична або епізодична допомога державним установам у здійсненні соціальної політики: допомога освітянським (шкільним та позашкільним) закладам у навчально-виховній роботі, закладам соціального забезпечення в роботі з молоддю з особливими потребами та з людьми похилого віку.

4. Волонтерська діяльність, як результат творчого саморозвитку, бажання навчати всіх, хто прагне, тому, що сам добре знаєш та вмієш, але що не завжди є власною професією добровільного помічника.

5. Педагогічно спрямована волонтерська діяльність виступає засобом

розвитку особистості, її соціалізації та духовного становлення, зокрема в дитячих і молодіжних об'єднаннях при центрах соціальних служб. Згідно із Законом України «Про волонтерську діяльність», вона охоплює підтримку вразливих категорій населення, догляд за людьми, які потребують допомоги, допомогу постраждалим у надзвичайних ситуаціях, захист прав осіб з інвалідністю, а також збереження природи й культурної спадщини [3, с. 126-127; 4].

Таким чином, волонтерство у сучасному суспільстві є важливим сучасним феноменом, значимість і вплив якого зростає з кожним роком. Висновки. Таким чином, волонтерство – це не тільки явище сучасного світу, коріння його закладені в традиціях та народних звичаях багатьох країн. Це – і конкретна практична діяльність великої кількості людей, які реалізують власні доброчинні ідеї, наміри, плани. Вимоги нашого часу сприяють модернізації форм і методів волонтерської діяльності. Однак мотиви і функції волонтерства залишаються незмінними: бажання допомагати нужденним і активно брати участь як у громадському, так і в своєму власному житті.

Список використаних джерел

- Бондаренко З. П. Доброчинність та волонтерство як веління часу. Д.: Вид-во ДНУ, 2011. С. 70-81.
2. Лях Т. Л. Методика організації волонтерських груп: навч. посіб.. К.: Київський університет ім. Бориса Грінченка, 2010. 160 с.
3. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери. За заг. ред. проф. І.Д. Зверєвої. Київ, Сімферополь: Універсум, 2012. 536 с.
4. Про волонтерську діяльність: Закон України від 19 квітня 2011 р. Відомості Верховної Ради України. 2011 р. № 42. 435 с.